

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشا که دست به تصمیم بهتری بزنیم!

 www.konkursara.com

 ۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

درس سوم (نظم اجتماعی)

چون به نظم عادت کرده ایم

ما بیشتر بی نظمی را می بینیم و نظم را مشاهده نمی کنیم (چرا؟؟؟) ← ← ←

پس

چگونه باید نظم را بشناسیم؟

جامعه شناسان برای شناخت نظم از امور آشنا و مأنوس، «**آشنایی زدایی**» می کنند. یعنی ← ← از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می کنند و بدین ترتیب در کنار بی نظمی، نظم را می شناسند. (پس روش شناخت نظم = آشنایی زدایی)

نکته پاورقی

آشنایی زدایی هم معنی عادت زدایی است

از حوزه ادبیات وارد جامعه شناسی شد.

در حوزه ادبیات برای تفاوت زبان شاعرانه و عادی کاربرد دارد

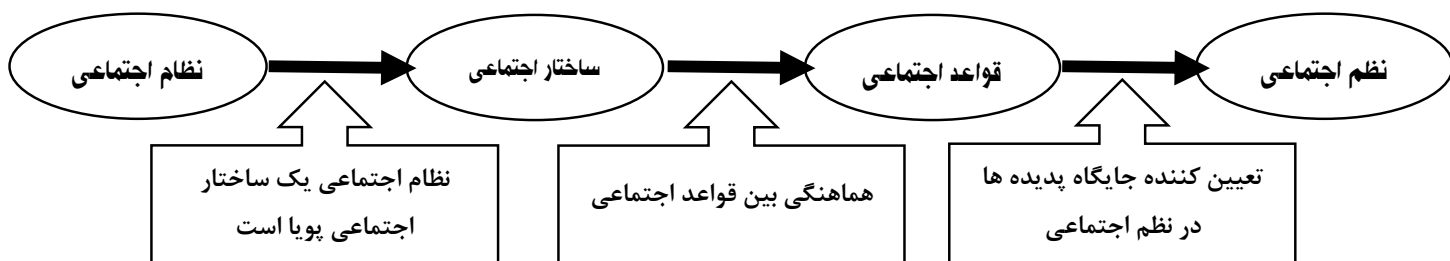
در جامعه شناسی برای تفاوت نگاه جامعه شناس و فرد عادی به کار می رود

مثال های آشنایی زدایی

۱. شنیدن صدای اذان مساجد توسط گردشگران غربی (گیدنز)

۲. نگاه جامعه شناسانه به قواعد راه رفتن افراد در خیابان

رابطه چهار مفهوم

نظم ← قرار گرفتن هر پدیده در جای خود

قواعد اجتماعی ← قواعدی که ما انسان ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته ایم و تعیین کننده جایگاه پدیده ها در نظم اجتماعی است

ساختار اجتماعی ← ارتباط میان پدیده های اجتماعی

نظام اجتماعی ← یک ساختار اجتماعی پویا است

فواید (اهمیت) و پیامدهای وجود نظم اجتماعی در جامعه چیست؟ (k1400)

الف) نظم اجتماعی امکان پیش بینی رفتار دیگران و همکاری و ارتباط با آنها را امکان پذیر می نماید

ب) نظم اجتماعی باعث می شود تا ما توقعات و انتظارات معینی از دیگران داشته باشیم

ج) با نظم اتفاقات غیرمنتظره ما را از همکاری با دیگران باز نمی دارد.

فواید (اهمیت) قواعد اجتماعی در جامعه چیست؟ (k99)

۱. ارتباط با ما یکدیگر را امکان پذیر می سازند و سامان می دهند.

۲. کنش های ما را برای یکدیگر قابل پیش بینی می کنند.

۳. امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می سازند.

👉 جایگاه هر پدیده در نظم اجتماعی را چه چیزی تعیین می کند؟ قواعد اجتماعی

👉 جامعه شناسان در شناختن نظم اجتماعی، چه پرسش هایی را مورد توجه قرار می دهند؟

۱. قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می آیند؟

۲. چگونه دوام می آورند؟

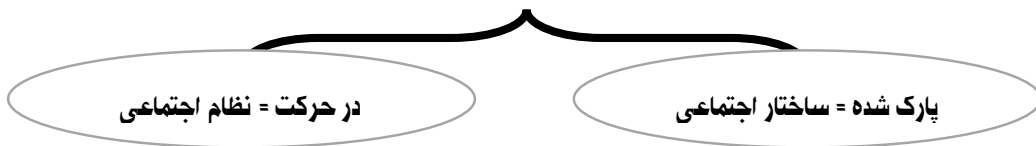
۳. چگونه تغییر می کنند؟

👉 قواعد اجتماعی مختلف در جامعه چگونه هماهنگ می شوند؟ از طریق ساختار اجتماعی

👉 ساختار اجتماعی در گروه های رسمی بهتر دیده می شود یا گروه های غیر رسمی؟ چرا؟

رسمی (مانند سازمان های نظامی) ← در این سازمان ها حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش و چگونگی روابط میان اعضا و... مشخص است

مثال خودرو (رابطه (تفاوت) نظام اجتماعی و ساختار اجتماعی

👉 منظور از پویایی نظام اجتماعی چیست؟

۱. بخش های مختلف آن بر یکدیگر اثر می گذارند و از یکدیگر اثر می پذیرند.

۲. نظام اجتماعی می تواند در خود هم تغییراتی به وجود آورد، همچنین در محیط خود نیز تغییراتی ایجاد می کند

👉 مثال های تغییرات نظام اجتماعی

۱. برداشت روزافزون از منابع غیرقابل تجدید از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می کند.

۲. رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می کند.

👉 چرا نظام اجتماعی در خود و محیط تغییر ایجاد می کند؟

۱. تا بتواند نیازهای خود را تأمین کند

۲. خود را در بلند مدت حفظ نماید.

👉 تعریف واژه هم تغییری (همبستگی) ← تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه باشد

مثال: بین تحصیلات افراد و میزان بیکاری همبستگی (هم تغییری) وجود دارد ← هرگاه تحصیلات افزایش یابد بیکاری کم می شود.

هم تغییری های قابل مشاهده را می توان با روش های کمی و آماری مطالعه کرد (k99)

👉 تبیین به چه معناست؟

تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است

👉 نتایج حاصل از تبیین کدامند؟ (نگاه رویکرد تبیینی به پدیده ها k99)

الف) پدیده هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می رسیدند در ارتباط با یکدیگر قرار می گیرند.

مثال: حرارت باعث انبساط فلزات می شود و رکود اقتصادی باعث می شود بیکاری در جامعه افزایش یابد.

ب) در پدیده هایی که پیش تر در ارتباط با هم دیده می شده اند، روابط جدیدی طرح می شود.

مثال: هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می یابد.

👉 در اوایل قرن ۱۹ چه دیدگاهی نسبت به دانش علمی و تبیین علمی وجود داشت؟

در اوایل قرن ۱۹ به دلیل محدود شدن دانش علمی به دانش تجربی، فقط آن دسته از روابط علت و معلولی که با روش حسی و تجربی به دست آمده بود، دانش علمی و معتبر به شمار می آمد.

👉 جامعه شناسی در اوایل قرن ۱۹ سعی کرد خود را به علمی نزدیک کند؟ چرا؟؟؟

علوم طبیعی (مخصوصاً فیزیک) ← در اوایل قرن ۱۹ چنین می پنداشتند که دانش علمی، تنها دانشی است که با روش حس و تجربه (علوم تجربی) به دست آید

نکات جامعه شناسی تبیینی

بنیان گذار جامعه شناسی پوزیتیویستی آگوست کنت بود .
آگوست کنت ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این رشته برگزید .
این رویکرد جامعه شناسی را در زمره دانش های ابزاری قرار می دهد .

جامعه شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده های اجتماعی همانند پدیده های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی

👉 چه عاملی باعث شد تا عده ای از جامعه شناسان (رویکرد تبیینی) علاقه مند شدند تا نظم جامعه و نظم پدیده های همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند؟ موفقیت دانشمندان علوم طبیعی

توضیح؛ موفقیت دانشمندان علوم طبیعی باعث شد تا جامعه شناسان تبیینی نظم جامعه را همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزای ماشین بدانند. از نظر آنان جوامع از انسان ها، نهادها، سازمان ها، ساختمان ها، خیابان ها، خودروها و بسیاری از عناصر دیگر تشکیل شده اند که با نظمی خاص در کنار هم قرار گرفته اند، همان طور که بدن و ماشین از اجزایی تشکیل شده اند که با نظمی خاص در کنار هم قرار گرفته اند.

نقد این دیدگاه: جامعه یک موجود زنده نیست بلکه شبیه یک موجود زنده است. ماشین و بدن پر اساس قوانین طبیعی (مستقل از انسان) عمل می کنند ولی جامعه پر اساس قوانین اجتماعی (وابسته به انسان) عمل می نماید.

👉 نقش و تاثیر انسان بر طبیعت و قوانین آن چیست؟

- ✓ انسان فقط می تواند این قوانین را بشناسد
- ✓ با استفاده از علوم طبیعی، تا جایی که این قوانین به او اجازه می دهند، در **طبیعت** تغییراتی ایجاد نماید و کنترل نماید
- ✓ اما نمی تواند در این **قوانین** تغییر ایجاد نماید

👉 در صورتی که جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم، چه پیامدی به دنبال دارد؟

- ✓ ۱. در این صورت ما فقط می توانیم از دانش های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده های اجتماعی را بشناسیم اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.
- ✓ ۲. نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و باید خود را با آن تطبیق داده و سازگار کنیم.
- ✓ ۳. انسانها را به پیچ و مهره های نظم اجتماعی تقلیل می یابد.

👉 نگاه جامعه شناسان تبیینی به انسان

در این دیدگاه انسان، صرفاً یک موجود طبیعی بیچیده تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می شود
نقد ← انسان ها با موجودات طبیعی، تفاوت های بنیادی دارند.

۱. جامعه‌شناسی با شناخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد (k99)

۱. جامعه را صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده می‌دانستند

۲. تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دیدند ← نظر آنها برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین

دلیل پیشرفته‌تر هستند. (k99)

۳. آنها گمان می‌کردند که همه جوامع، مسیر یکسانی از پیشرفت را طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

نقد ← انسان‌ها می‌توانند جهان‌های اجتماعی یعنی جوامع و فرهنگ‌های گوناگونی پدید آورند